

státní divadlo • ostrava

činohra

PEDRA
BERVOJE

HRU NAPSAL

1983 – ROK
ČESKÉHO DIVADLA

S POUŽITÍM TEXTŮ

V.K. KLICPERY

VOLNĚ UPRAVIL

FRANTIŠEK KORDULA

každý něco pro vlast!

* REŽIE *

FRANTIŠEK KORDULA

výprava

arch. VLADIMÍR SOUKENKA j.h.

dramaturg

MARTIN HRABÁK

texty písní

E. F. BURIAN

hudba

KAREL REINER

hudeb. úprava a nastudování

JAN TOMŠÍČEK

pohybová spolupráce

ZDENĚK PROKEŠ

asistent režie

OTAKAR PRAJZNER

□□□□□□□□□□□□
□ *inspice* □
□ J. PAULEROVÁ □
□□□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□□□
□ *nápověda* □
□ J. ČÍŽKOVÁ □
□□□□□□□□□□□□

STÁTNÍ DIVADLO V OSTRAVĚ
nositel Řádu práce
ČINOHRA PETRA BEZRUČE
nositel vyznamenání Za zásluhy o výstavbu

Václav Kliment Klicpera

KAŽDÝ NĚCO PRO VLAST

S použitím aktovek V. K. Klicpery
volně upravil F. Kordula

Režie: František Kordula

Scéna a kostýmy: Vladimír Soukenka
Texty písní: Emil František Burian
Hudba: Karel Reiner
Hudební nastudování: Jan Tomšíček
Pohybová spolupráce: Zdeněk Prokeš
Asistent režie: Otakar Prajzner
Dramaturg: Martin Hrabák

Premiéra 25. března 1983

na scéně Petra Bezruče

Představení řídí: Jarmila Paulerová

Text sleduje: Jiřina Čížková

Hrají:

Každý něco pro vlast

<i>Pan Klicpera</i>	<i>Otakar Prajzner</i>
<i>Správce</i>	<i>Jiří Zach</i>
<i>Správcová</i>	<i>Jana Postlerová</i>
<i>Minka, jejich dcera</i>	<i>Marcella Pavlasová</i>
<i>Votrubová, vdova</i>	<i>Blanka Meierová</i>
<i>Rákosová, vdova</i>	<i>Ludmila Bednářová</i>
<i>Boudová, vdova</i>	<i>zasloužilá umělkyně</i> <i>Štěpánka Ranošová</i>
<i>Voříšková, vdova</i>	<i>Alena Tománková</i>
<i>Jesenský, mladý měšťan</i>	<i>Ladislav Brückner</i>
<i>Partes, učitelský mládenec</i>	<i>Vladimír Čapka</i> <i>Arnošt Borovec</i>
<i>Mláto, vinopalník</i>	<i>Jan Odl</i>
<i>Pytel, mlynář</i>	<i>Kostas Zerdaloglu</i>
<i>Skořápka, sládek</i>	<i>Milan Šulc</i>
<i>Mlynářský pomocník</i>	<i>Milan Koutný</i>
<i>Sladovnický pomocník</i>	<i>Otakar Prajzner</i>
<i>Vinopalnický pomocník</i>	<i>Kostas Zerdaloglu</i>
<i>Jeden chlapec ve zbrani</i>	<i>Milan Koutný</i>
<i>Druhý chlapec ve zbrani</i>	<i>Otakar Prajzner</i>
<i>Třetí chlapec ve zbrani</i>	<i>Kostas Zerdaloglu</i>
<i>Služka</i>	<i>Kateřina Krejčí j. h.</i>
<i>Sluha</i>	<i>Jeroným Horák</i>
<i>Kluk</i>	<i>Milan Bařina (člen</i> <i>umělecko-technického provozu)</i>

Vložená

Veselohra na mostě

<i>Důstojník</i>	<i>Otakar Prajzner</i>
<i>Popelka</i>	<i>Marcella Pavlasová</i>
<i>Eva</i>	<i>Alena Tománková</i>
<i>Sykoš</i>	<i>Ladislav Brückner</i>
<i>Učitel</i>	<i>Vladimír Čapka</i>
<i>Chmelař</i>	<i>Milan Šulc</i>
<i>Stráž přátelská</i>	<i>Milan Koutný</i>
<i>Stráž nepřátelská</i>	<i>Jeroným Horák</i>

Klicperovi není třeba příliš pomáhat

Komedioграф Václav Kliment Klicpera se sice komplikovaně prosazoval na jeviště své doby, v současnosti je však jedním z nejčastěji hraných autorů. Dramaturgie k němu sahá raději než k Tylovi, jehož dramata i komedie vyžadují zásadnější a razantnější zásahy do textu při snaze aktualizovat jevištní tvar formálně i obsahově. Naproti tomu aktovky a komedie Václava Klimenta Klicpery jsou autorovým specificky divadelním viděním, živým humorným jádrem ale hlavně Klicperovou schopností cítit problémy své doby poměrně lehce převoditelné na jeviště. Dnes je dokonce možné říci, že se v některých komediích Klicperovi podařilo být natolik prozíravým a předvídavým, že jednoduchá analogie může aktualizovat podstatu karikovaných a kritizovaných jevů. Klicpera sám se dobral živé podstaty, která se v čase příliš neproměňuje. Tento postřeh platí samozřejmě více pro divadelní texty sociálně kritické, méně pro situační komedie.

Nezbytnou nutností je ale ostrý, současný pohled, kterým je nutné nahlížet jádro Klicperových textů s přihlédnutím k moderním inscenačním způsobům. Klicpera není dramatik prvního plánu, za jeho vtípným jazykem je skryta znalost psychiky jednotlivce, ale také společenských mechanismů, fungujících v mezilidských vztazích. Pokud nebude inscenátorům jasné, proč právě Klicpera, bude docházet k promarněným příležitostem, k představením, která sice potvrdí kvalitu Klicperovy dramatiky, ale ukáží jasně na tvůrce, který ke klasikovi sáhl mechanicky, bez nápadu a úsilí pracovat metodou ne pouze vnější, ale nutné vnitřní aktualizace.

Hodně se hovoří o moderních adaptacích klasiky, máme výborné výsledky například v inscenaci Našich furiantů režiséra Macháčka, kvalitní jsou letité pokusy režiséra Kaloče nalézat dramatické jádro a silnou divadelnost v dramatech české vesnice. Také mladá gene-

race hledá a nachází svůj vztah ke klasice a Klicperovi. Kelblova inscenace Hadriána z Římsů je takovým dobrým dokladem (pracoval s herci pražského Divadla na Vinohradech), uměleckým úspěchem byla i inscenace aktovky Každý něco pro vlast režisérem Petrem Paloušem v Dílně 24. Tyto ukázky progresivního vztahu ke klasice jsou ale bohužel pouze výjimkou, která potvrzuje pravidlo promarněných nabídek, které Klicpera, jako dramatik poloviny devatenáctého století korigovat nemůže. Jeho bystrý intelekt, vtip, jazyková vytríbenost se dnes často ztrácí ve věc zamlžujících úpravách, nerespektujících stavbu Klicperova jazyka a vlastně potlačujících základní dramatické vklady a možnosti. Z těchto argumentů skládám tezi, že Klicpera jako dodnes živý dramatický autor příliš korekcí nepotřebuje, spíše si zaslouží nový pohled při čtení a promyšlení nabízejících se současných významů.

(hbk)

Vedoucí výroby a technického provozu:
ing. Ivan Bílek

Vedoucí dekoračních dílen:
Marcela Kožušniková

Vedoucí výroby kostýmů:
Bohuslava Čiháková

Jevištní mistr:
Přemysl Kirschner

Mistr osvětlení:
Zdeněk Osif

Zvuk řidi:
Marie Krejčí

Mistr vlásenkárny:
Vojmil Nytra

Mistr rekvizitárny:
Eva Wiesnerová

Mistr garderoby:
Zlata Nezhybová

Program Státního divadla v Ostravě – činohra
Petra Bezruč, připravil Martin Hrabák, výtvar-
nice a grafická úprava Marta Roszkopfová.
Vytiskly Moravské tiskařské závody, n. p., pro-
voz 21, Ostrava 1, Novinářská 7, R 22686.
Povoleno Sm KNV pod č. j. Kult. 331/83-Neme/
Bř/403/16

Všechna práva k provozování tohoto díla

zastupuje DILIA Praha

1,50 Kč
NEPRODEJ!

státní divadlo • ostrava

činohra

PERVA BERVOJE

HRU NAPSAL

1983 – ROK
ČESKÉHO DIVADLA

S POUŽITÍM TEXTŮ

V.K. KLICPERY

VOLNĚ UPRAVIL

FRANTIŠEK KORDULA

každý něco
pro vlast!

HRU NAPISAL

1983 – ROK
ČESKÉHO DIVADLA

S POUŽITÍM TEXTŮ

V.K.KLICPERY

VOLNĚ UPRAVIL

FRANTIŠEK KORDULA

každý něco pro vlast!

* REŽIE *

FRANTIŠEK KORDULA

výprava

arch.VLADIMÍR SOUKENKA j.h.

dramaturg

MARTIN HRABÁK

texty písní

E. F. BURIAN

hudba

KAREL REINER

hudeb.úprava a nastudování

JAN TOMŠÍČEK

pohybová spolupráce

ZDENĚK PROKEŠ

asistent režie

OTAKAR PRAJZNER

inspice
J. PAULEROVÁ

nápověda
J. ČÍŽKOVÁ